4.2. Spor

Hz. Peygamber, insanı geliştirici, yetiştirici nitelikli bazı oyun ve spor çeşitlerini tavsiye etmiştir. Bunların başında koşu (atletizm), güreş, okçuluk, yüzme gibi etkinlikler gelir. Koşu yarışmaları bu sporu yapanların sağlığı açısından yararlı olduğu gibi bunu izleyenler açısından da heyecan verici, dinlendirici ve hoş vakit geçirici özelliktedir. Hz. Peygamber'in, bu şekildeki yarışları teşvik ettiği ve sahabenin de bu tür yarışmalar yaptığı kaynaklarda zikredilir.[24] Hz. Peygamber'in, kuvveti ile ün salmış Rükâne isimli birisiyle güreştiği ve onu yendiği bildirilir.[25] Okçuluk ve atıcılık sporuna gelince Hz. Peygamber **"Onlara karşı elinizden geldiğince kuvvet hazırlayın."**[26] ayetindeki kuvveti, ok atma (remy) olarak açıklamıştır. Bunun yanında, Hz. Peygamber'in ok atmayı, öğrenmeyi ve uygulamayı teşvik ettiğine dair birçok rivayet vardır.[27] Ancak, Hz. Peygamber, eğitim ve uygulama yaparken hedef tahtası olarak canlı hayvanların kullanılmasını yasaklamıştır.[28]

Görsel 5.8: Peygamberimiz, insanı geliştirici bazı spor çeşitlerini tavsiye etmiştir.

23 Şentürk ve Yazıcı, İslam İlmihali, II: 94-117.
24 bk. Ebu Davud, Cihâd, 68.
25 İbn Hişam, Siyer, I: 390-91.
26 Enfal suresi, 60. ayet.
27 bk. Buhari, Cihâd, 78; Müslim, İmâre, 169.
28 bk. Buhari, Zebâih, 25.

Hz. Peygamber'in devamlı teşvik ettiği, kazananlara zaman zaman maddi ödül verdiği, çoğu kere bizzat katıldığı sportif faaliyetlerden biri de biniciliktir.[29] Çocukluğunda yüzmeyi de öğrenen Hz. Peygamber atıcılık, binicilik ve koşunun yanı sıra yüzmenin de öğrenilmesi ve öğretilmesini teşvik etmiş, hatta bir babanın evladına karşı vazifelerinden söz ederken onları helal rızıkla besleme, yazıyı öğretme yanında atıcılık ve yüzme öğretmeyi de zikretmiştir. Bu teşvikler sonucudur ki sahabe arasında bu tür faaliyetler oldukça yaygındı.

YORUMLAYALIM

"Çocuklarınıza ok atmayı, ata binmeyi ve yüzmeyi öğretiniz."

(Tayalisi, Sünen, 2096.)

Yukarıdaki hadisişerifi peygamberimizin sportif faaliyetlere bakışı açısından yorumlayınız.

Resulullah (sav) tarafından teşvik edilen sportif faaliyetlerin eğlendirme yönünün yanı sıra bedeni geliştirici, hayata ve askerlik sanatına hazırlayıcı yönlerinin de olduğu gözden uzak tutulmamalıdır. Savunma gücüne, maddi ve manevi olarak yetişkin ve sağlıklı insan unsuruna ihtiyaç, hem oyun ve eğlence hem de eğitim ve sosyal fayda yönlerini bünyesinde toplayan sportif faaliyetlere öncelik verilmesini gerekli kılmıştır. Hz. Peygamber, hayvanlara gereksiz eziyet vermeyi ve insani duyguları köreltmesi sebebiyle hayvan dövüştürmek suretiyle eğlenmeyi yasaklamıştır. Bu, günümüzde boğa güreşleri ve horoz dövüşleri vb. vahşi nitelikli sporların caiz olmadığını gösterir. Sonuç olarak İslam'ın spor ve eğlenceyi aslen mübah; kumara, lüks ve israfa, başkalarının haklarının zayi olmasına sebep olan spor ve eğlence türlerini de haram kıldığı anlaşılmaktadır.

29 bk. Nesai, Hayl, 16; Tirmizi, Cihâd, 22.
30 Parlatır, TDK Türkçe Sözlük, 1621.
31 Yunus Apaydın, "Mûsikî", Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi (Ankara: TDV Yayınları, 2020), 261.